

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-hizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Néhány szó a francia közbiztonsági szolgálatról.

Szakközlemények nyomán írta . . .

I. Egy nyomozási czélokot szolgáló új szerv.

A bűnügyi nyomozásokkal foglalkozó európai hatóságok történetében az elmúlt évtized — eddig ismeretlen segédeszközök felhasználása által — mélyreható változásokat és reformokat hozott magával.

Egyelőre még csak ezen újítások elején tartunk, de nem kételkedem benne, hogy e mozgalom hamarosan eredményes befejezést nyer. Igaz ugyan, hogy ez nagyobb kiadásokkal is fog járni, de ha meggondoljuk, hogy a béke mai korszakában minden állam hadügyminisztere mindinkább fokozódó követeléseivel eredménynyel lép a törvényhozás elé, úgy talán nem lesz messze az a korszak sem, mely a pénzügyminisztereknek a közbiztonsági szolgálatra vonatkozólag ugyanazt az utat jelöli meg, vagyis, mely parancsolólag követeli, hogy a közbiztonság kellő fenntartására a szükséges anyagi eszközök rendelkezésre bocsáttassanak.

Szakkörök már ismételten rámutattak arra, hogy a nemzetközi gonosztevők száma mindinkább emelkedik, s hogy a vakmerőség és ravaszság, melylyel a bűntettek végrehajthatnak, a tett eredményeivel nő. Ezen állításokat beigazolná egy statisztika azor összegekről, melyek évente az országból büntett útján külföldre kerülnek s így a nemzeti vagyon számára elvesztek.

Joggal kerül tehát felszínre az a kérdés, hogy az államhatalom kellően fel van-e szerelve a gonosztevők elleni harcra, hogy nem a czélszerű intézkedések hiánya okozta-e azt, hogy a nemzetközi gonosztevők annyira elszaporodtak?

A nemzetközi betörők által oly sokszor megsarjolt Franciaország azt belátva, az ottani viszonyokhoz alkalmazkodó oly eredményes intézkedéseket tett, melyeknek következménye nemsokára az lesz, hogy a nemzetközi gonosztevők ezen rajtuk nézve nem vendégszerető országot kerülni fogják és inkább ott fognak dolgozni, ahol kevesebb veszély fenyegeti őket.

A büntetőesetek sokkal könnyebben és fesztelenebbül rendelkezik a vasúttal, gépkocsival, távbeszélővel és távirddal, mint az öt üldöző hatóság, mely több esetben kénytelen illetőségi kérdések miatt más hatóság-

hoz is fordulni, nem is beszélve arról, hogy az uldozes bevezetését sok formiság is késlelteti.

A gonosztevők értesíthetik egymást a tervbe vett üldözésről, sőt a legtöbb esetben olvashatják is a lapokban, hogy a hatóság mily intézkedéseket tervez és hogy mily nyomokra akadt. Az üldöző közegek ezzel szemben nagy fáradsággal kénytelenek az elfogandó egyén hollétére és menekülési irányára vonatkozó adatokat gyűjteni, erre időt pazarolni, ami természetesen az üldözöttnek ugyanannyi időnyereséget jelent.

Azon segédeszköz, hogy szükség esetén a nyomozás lebonyolítására legalkalmasabbaknak vélt egyének (titkos rendőrök) küldetnek a helyszínére, nem járhat mindig kellő eredménnyel. Ezen egyének ugyanis a legtöbb esetben már későn érkeznek a helyszínre, előbb érintkezésbe kell lépniök az ottani lakossággal és hatóságokkal, amivel sok, a nyomozás sikerét kockázató idő vesz el.

1907. évi december hó 28-án Franciaországban egy törvény lépett életbe, mely mindezen bajokon hivatva van segíteni.

Ezen törvény által Franciaország — a már meglevő rendőri szervezet érintetlenül hagyása mellett — 12 „bűnügyi rendőrségi” körületre, az úgynevezett „*Brigades régionales de police mobile*”-re osztott, melyek csakis a bíróságok rendelkezésére állanak és Párisnak a vidékkel való — addig hiányos — összekapcsolását vannak hivatva létrehozni.

Nagy városokban és kikötőkben állomásoznak és közvetlenül a Párisban székelő rendőrfőnöknek vannak alárendelve.

Minden brigádhoz (nevezük őrnek) négy altiszt (kommisszárius) és 10 bűnügyi biztonsági őr van besorozva.

A rendőrfőnök mellett helyettesen kívül, három tisztviselő és 10 bűnügyi biztonsági őr, vidékre való kiszállításokra pedig még 15 ily egyén áll rendelkezésre.

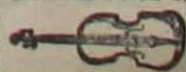
Ha figyelembe vesszük, hogy az őrök közegei nemcsak saját területükön, de az országban bárhol a leggyorsabb közlekedési eszközt vehetik igénybe, hogy úgy a levelezésük, táviratozásuk, mint a távbeszélő-használat is teljesen díjtalan és hogy minden őr a fővárosban levő központtal távbeszélővel közvetlen összeköttetésben áll, nyilvánvaló, hogy ezen szoros kapcsolat mily eredményekkel jár.

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroszok és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztítatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

cses.ári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. házi hangszerkészítője, az Oroszok és a szabadalmazott Rákóczi tárogató felfalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Az egész szervezet a körülmények legaprólékosabb kihasználásának helyegét viseli!

Minden *alkiszállól értelességi vizsga* követeltetik s gondoskodás történt állandó továbbképzésükről is.

Ezen testület minden tagja a fényképezés, ujjlenyomatrendszer (daktyloszkopia), testméretrendszer (anthropometria) és bűnügyi technikában nyer — heosztása előtt — alapos kiképzést.

Minden örs egy elsőrangú fényképezőgéppel van ellátva, az egyes egyének időközönként a fővárosi bűnügyi nyilvántartási hivatalhoz vezényeltetnek, hogy az ott látottak és tapasztaltak is bővítsék ismereteiket.

Ha meggondoljuk, hogy egy Párisban elkövetett bűnügyi esetén minden figyelemreméltó körülmény a személyleírással együtt a *legrövidebb idő alatt minden órssal közölhető*, melyek mindegyike a bűnügyben *azonnal* dolgozni kezd, csak természetes, hogy ezen testület igen nagy eredményeket tudott és tud felmutatni.

Míndezekhez hozzájárul a nálunk, igaz, nem népszerű fogdíjrendszer.

Mielőtt ezen, a francia közbiztonsági, vagy helyesebben bűnügyi szolgálat teljesítésére hivatott új testület ismertetését befejeznék, megemlítjük, hogy ezen testület kötelessége minden cigányról és csavargóról ujjlenyomatot és fényképet készíteni. Franciaországban büntetés terhe mellett megkövetelik ugyanis, hogy minden cigány igazolvánnyal legyen ellátva. A cigányok neveinek megállapításával nem törődtek sokat. Azt a nevet vezették az igazolványba, melyet az illető annak idején bementett és az a név a cigányon meg is maradt.

Nem tudható még, hogy ezen új módszer mily eredményre vezetett, de elképzelhető, hogy bátása, ba a cigánykérdést nem is oldja meg, a közbiztonságra mindenesetre üdvös volt.

II. Egy mintaszerű rendőri közlöny.

Párisban a belügyminisztérium épületében elhelyezett országos rendőrfőnökség egyszersmind — egész Franciaország számára — központja a bűnügyi rendőrségnek is. A nyomozások összes számai ezen hivatalba futnak össze s innen lesznek az ország területére továbbszöve.

Több hivatalnoknak csak az a dolga, hogy a vidéki bűnügyi batóságoktól, vizsgálóbíróktól és ügyészektol beérkező s veszélyes, valamint csoportosan fellépő gonosztevőkre vonatkozó adatokat gyűjtse és rendezze, azért, hogy az *egy ügyben* dolgozó külső bizottsági hatóságok *összeműködését* lehetővé tegye és hogy az *egy irányban* folyó nyomozásokat rendszerbe terelje.

Ezen központi. bűnügyi rendőrségi hivatal egyszersmind a külfölddel is érintkezésbe lép es szerkeszti a franczi «Rendőri Közlöny»-t is.

Ezen közlöny 1907-ben lett rendszeresítve, terjedelme

1½ nyomtatott iv, hetenkint egyszer jelenik meg és a központi állami börtönben nyomják.* A nyomozandó egyének — fényképpel is ellátott — pontos személyleírása mellett tartalmazza a közlöny a külföld által közöltött egyéneket is. Az erre vonatkozó közlemények az illető büncselekményt minden részletével hozzák a hatóságok tudomására. Lopott ékszerek és egyéb, nagyobb értékkel bíró tárgyak ábrái is közzétételnek. Minden számhoz egy betűsoros névmutató van csatolva, mely az illető számban foglalt egyénekre vonatkozó adatok feltalálását lényegesen megkönnyíti. A beszűntetett nyomozásokról szintén egy ily névmutató ad felvilágosítást.

A rendőri közlöny ingyen jár az ügyészségeknek, vizsgálóbíráknak, összes rendőrségi hatóságoknak, csendőrpáncsnokságoknak, fegyházigazgatóságoknak és a tunisi és algieri letartóztatási intézeteknek is. Legujabban Franciaország a külföldi államoknak a rendőri közlönyből cserepéldányokat is küld.

A francia rendőri közlöny nemcsak nyomozási, hanem oktatási czélokra is szolgál. Így például az egyik számban az összes, a központi rendőrségi bűnügyi hivatalnak alárendelt egyének részletes oktatást nyernek arról, hogy a nemzetközi szállodatolvajok a jelenlegi tapasztalat szerint lopásaik elkövetésénél hogyan járnak el?

A czélból, hogy ezen oktatás minél szemléltetőbb legyen, a szállodai tolvajok által használt s laikus előtt ártalmatlannak látszó betörőszerszámok használatra kész és használatonkívül állapotban ábrázoltatnak.

Ajtózárok s lakásokról készített számos ábrákkal be lesz mutatva, hogy a gyakorlott nemzetközi szállodatolvaj a lopást hogyan készíti elő s hogyan jár el szerszámaival a záaraknak éjjeli időben való kinyitása alkalmával.

A közegek továbbá arra vonatkozólag is oktatást nyernek, hogy mi mindenre kell ügyelni, ha egy szállodatolvajt eredményesen akarnak megfigyelni és tetten érni.

A francia rendőri közlöny egyik legutóbbi számában arról ad oktatást, hogy miként kell a helyszínén eljárni, ha ott ujjlenyomatokat keresünk és hogyan kell a talált ujjlenyomatokat biztosítani. Ezen utmutatás annyira tanulságos, hogy részletezésébe kell bocsátkoznom. Teszem ezt annál is inkább, mert a helyszínén talált ujjlenyomatok használhatóságáról szakemberek között is nagy a nézeteltérés.

A helyszínén talált nyomok és lenyomatok jelentősége — a szóban forgó közlemény szerint — annál nagyobb, mert döntő bizonyítékként szerepelnek amellet,

* Megint egy példa arra, hogy a francziák mily gyakorlatiasan gondolkodnak. Nem félnek a konkurrens vállalatok piszkálódásától, hanem ilyenén tolteszik magukat, ha arról van szó, hogy nagyot s hasznosat alkossanak.

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**
mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

1052 Kö. 1912
Konstantinápoly.

A törökországi földrengés színteréről. — A «Janicsárok fája». (Ezekre akasztották föl a lázadó janicsárokat.)

hogy a gyanúsítható tettes tényleg megfordult a bűntett színhelyén.

Számtalan, jogerős ítélettel elintézett bűnügyek bevizsgálták, hogy a bűnügyi nyomozás az ujjlenyomatokból mily nagy hasznot húzhat. Több esetben sikerült, csupán a helyszínen talált ujjlenyomat alapján, a tettes törzsalapját a bűnügyi nyilvántartó hivatalnál megtalálni.

Miután az ujjlenyomatok sajátosságai és különböző mintái megbeszélés tárgyává tétettek, átér az utmutatás arra, hogy miképen lehet az ujjlenyomatokat a helyszínen megtalálni.

Természetes, hogy ezen nyomok majdnem láthatatlannak, de azért könnyen felismerhetők, ha sima felületű tárgyakon pl. üvegeműn, csiszolt fémen stb. hagyattak hátra s ha ezen tárgyakat sötét háttér elé helyezve ideoda úgy forgatjuk, hogy a fény különböző irányból érhesse őket. Hamarosan megtaláljuk majd ezt a helyzetet, melyben a hajszállinomságu lenyomatok opálszerű szürke színben előtűnnek.

A legcélszerűbb, ha ezen, roppant egyszerű eljárást saját ujjlenyomatunkkal kipróbáljuk, vigyázzunk azonban, nehogy a lenyomat készítésénél ujjunk elcsuszszon, mert akkor nem kapunk a lenyomatról tiszta képet.

Miután az ujjlenyomatok sima felületű tárgyakon találhatók leginkább s azokon látni képüket legtisztábban, természetes, hogy a nyomozó közeg minden sima felületű tárgyat a legalaposabban meg fog vizsgálni.

Ismét kiemelendő azonban, hogy talált ujjlenyomatok nyomozási célra csak akkor használhatók eredményesen, ha tiszták s elég nagyok, ha t. i. az ujj egyenesen és elcsuszszás nélkül lett lenyomva és felemelve. Ez majdnem mindig akkor történik, ha a tettes vagy részes egy poharat fogott meg.

Ha ellenben az ujj az illető tárgy érintése alkalmával a legcsekélyebb mértékben is elcsuszszott, akkor összekeverednek a hajszállinomságu vonalak s a lenyomat a legtöbb esetben hasznavehetetlen.

Tinta, vér vagy más színes folyadékkal érintkezésbe jutott ujjak lenyomatainak általában nagy fontosságot tulajdonítunk. A gyakorlat ellenben arra tanít hennünket, hogy ily fajta nyomoknál csak ritkán nyomódnak le az ujjbegyek legfinomabb részletei is, hogy ebből az okból az ily ujjlenyomatok is a legtöbb esetben hasznavehetetlenek.

A talált ujjlenyomatok mikénti értékesítését illetőleg az utmutatás csak általános tájékoztatást ad és rámutat arra, hogy a talált lenyomatok megvizsgálása, rögzítése stb. az arra kivetett és a szükséges készülékekkel és műszerekkel felszerelt laboratórium dolga. Az olvasónak megvizsgáló kötelességévé lesz látni, hogy ujjlenyomatokkal ellátott tárgyak beküldésénél a legnagyobb elővigyázattal járjanak el, mert gondatlan csomagolás esetén könnyen előfordulhat, hogy a lenyomatok valamely tárgyhoz surlódnak s hasznavehetetlenné válnak.

Ily eseteknek eljöttét veendő, az ország bármely hatósága az országos központi rendőrfőnökségtől szükség esetén kényes anyagból készült tárgyak szállítására alkalmasság külön e célra összeállított ládákat kérhet.

Az utmutatás szerint ajánlatos ily körülményekhez mindazon egyének ujjlenyomatát mellékelni, akik az elküldendő tárgyakat megérintették vagy megérinthették. (Az áldozatot és a gyanúsítható tettest is beleértve.)

Végül kiemeli az utmutatás, hogy ha arról van szó, miszerint el nem szállítható tárgyakon levő lenyomatokat kell leszedni és biztosítani, úgy ezen eléggé nehéz műveletet egy szakember által végeztessük.

Az elmondottakból látjuk tehát, hogy a franczia rendőri közlöny nemcsak nyomozási célokat szolgál, hanem — követésre méltó példa gyanánt — hasznos és feltétlenül szükséges ismeretek terjesztésével is foglalkozik.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból?

Irtá: dr. Kármán Elemér erzsébetfalvai kir. járásbíró.

(Polytátás).

5. A lefoglalás.

Minden nyomozó csendőr jól tudja, hogy a bűnvádi eljárásban a leghatékonyabb bizonyítékok azok a tárgyak, amelyekhez a bűncselekmény fűződik, vagyis amelyekkel a bűncselekmény elkövetve lett, mint például: a fegyver, hamispénzgyártógép, hetörő-szerszámok stb., vagy a melyeken a büntett elkövetett, mint pl. az ellopott tárgy. Ezek a tárgyak a főtárgyaláson fognak bizonyítékul szolgálni, tehát e végből már a nyomozás során oly módon biztosítandók, hogy azok a bíróságnak bemutatassanak. E tárgyak egy része ezenfelül azért is megszerzendő, mert annak idején azokat el kell kobozni.

A Bp. 169. §-a értelmében lefoglalás az a nyomozó cselekmény, amelylyel azoknak a tárgyaknak, amelyek a büntető törvények szerint elkobzandók vagy a bűnvádi eljárásban bizonyításra felhasználhatók, a megőrzését biztosítjuk.

A büntető törvények szerint (Btk. 61. §.) elkobzandók azok a tárgyak:

1. amelyek a büntett vagy vétség által hozattak létre;
2. amelyek a büntett vagy vétség elkövetésére szolgáltak:

a) ha azok a tettes vagy részes tulajdonai;

b) ha másnak a tulajdonai ugyan, de azoknak a birtoklása, használása vagy terjesztése tiltva van.

Elkobzásnak értjük a bíróságnak azon rendelkezését, hogy az az ilyen tárgyakat a birtokostól elvenni és vagy megsemmisíteni vagy pedig nyilvános árverésen eladni rendeli. Elkobozni tehát csak a bíróságnak és csak az ítéletében van joga, de hogy ez lehető legyen, a nyomozás közegeinek kell a tárgyakat biztosítani.

Lássuk, hogy azokban az ügyekben, amelyekkel az előző fejezetekben foglalkoztunk, fordultak-e elő ilyen tárgyak?

A nagykúti gyilkosság ügyében ilyen tárgy az üres

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

JUSKO. 1912. Stambul.

A törökországi földrengés szinteréről. — Vándorló szatócs Konstantinápoly görög negyedében.

telken talált bot; miután annak a vége véres volt, a mennyiben be fog bizonyulni, hogy az, kinek a tulajdona, azzal fontos bizonyíték áll elő, másrészt pedig ez is, mint a büntett eszköze, elkobzendő lesz. A vásárhelyi inasgyerek ügyében, mint láttuk, legfontosabb bizonyíték az lehetne, ha az óra és a gyűrű megkerülnek, de bizonyíték az a 200 korona is, amelyet P. Jánosék ezekrényében a csendőr járőr megtalált. Ezen a büntett lett elkövetve, de ezek nem lesznek elkobozva, mert N. ácsmester tulajdonai s nem tiltott dolgok. (Ellenben, ha a lopott pénz hamis bankjegy lenne, azt nem kapná vissza, hanem az el fog az ítéletben koboztatni.) Ennél a 200 koronánál ugyan felmerülhet az az aggály, hogy hiszen egyik 200 korona olyan mint a másik és ha valótlannak is bizonyulna az aszozynak az az állítása, hogy azt a pénzt nem a takarékpénztárból hozták, hanem máshonnan, akkor since még bebizonyítva, hogy ez az a 200 korona, amelyet a fiu ellopott. Itt azonban a bűnvádi eljárás bizonyítási céljain és az elkobzáson kívül még arra is kell gondolni, hogy az eljárás célja nemcsak a büntetés megbüntetése, hanem a sértett fél kárának lebető megtérítése is, úgy, hogy ha nem is fog megbizonyulni, hogy ez a 200 korona az ácsmesteré, de ha megfelelő összeg a bíróság birtokába jut, annak idején módja lesz, mint látni fogjuk, ezt a sértettnek kiadni s ezzel őt kártalanítani.

Mi lesz már most az órával és a gyűrűkkel?

A járőr besugó útján értesült róla, hogy az anya és fia késő este a falu végén lakó árendásnál jártak és azzal nagy alkudozásban voltak. A járőr gyanuja az volt, hogy miután az árendás K. Ábrahám házalással is foglalkozik, nem-e adták el annak a gyűrűket? Ez esetben tehát szintén házkutatásra, illetve most már lefoglalásra van szükség. Gyanuját fokozta az a körülmény, hogy az anya és fia beismerték, hogy jártak az árendásnál, de megtagadták azt, hogy elmondják, miért voltak ott. Másrészt pedig az árendás többször állott orgazdaság gyanujában.

A lefoglalásra a B. P. 177. § a ugyanazt mondja, mint a házkutatás és személymotosásra, nevezetesen, hogy annak elrendelésére csak a vizsgálóbíró és a járásbíró, de ha a késelem veszélylyel jár, a rendőri hatóság is jogosult, úgy hogy a csendőrség közegei, nem léven hatóságok, erre nem lennének feljogosítva. Erre azonban ugyanaz áll, amit a házkutatásra nézve az előbbi fejezetben elmondottunk. Ha a csendőrség megtalálja az illető tárgyat, vagy tudja, hogy azokból vannak, bibetetlenül hosszan tartó ideig kellene várakoznia, hogy azok a tárgyak bírói határozattal lefoglaltsanak. Ezért a szolg. ut. 125. §-a úgy egészíti ki a B. P. rendelkezéseit, hogy a csendőrség a lefoglalandó tárgyakat megtalálásukkor őrizetbe veszi, avégből, hogy azokat lefoglalás végett a bíróságnak átadja. A csendőrség tehát tulajdonképp előkészíti a lefoglalást, amidőn a tárgyakat beszerzi a bíróságnak (illetve ügyészségnek) bemutatja.

Ily a jelen esetben is.

A járőr abban a hitben van, hogy Ábrahám, az árendás nem fogja megtagadni a kérdéses tárgyak kiadását. Elmegy tehát oda és úgy tesz, amint azt a B. P. 170. §-a előírja és felszólítja az órának és a két gyűrűnek kiadására, mert e §-szerint a B. P. 169. §-ában megjelölt tárgyakat a lefoglalásra illetékes hatóság közegének felszólítására mindenki köteles kiadni.

Az árendás felszólítható az esetben is a tárgy kiadására, ha ő teljesen jóhiszeműleg szerezte meg az illető

tárgyat, vagyis ha valakinél oly tárgy van, amely lefoglalandó, de ő teljesen ártatlan idegen személy, azt a tárgyat kiadni köteles. Ha egyszerű felszólításra nem adja ki, ez esetben a továbbiakat illetően az a kérdés, hogy gyanúsítható-e bűncselekménnyel vagy nem? Ha bűncselekménnyel vagy részességgel gyanúsítható, akkor ellenében házkutatásnak, illetve személymotosásnak van helye, úgy, amint előadtuk; ha azonban ő teljesen jóhiszemű idegen és a tárgy nála van, akkor már a csendőrség nem tehet mást, mint hogy a megtagadást bejelenti a bíróságnak. A bíróság ebben az utóbbi esetben a B. P. 170. §-a értelmében a lefoglalandó dolog birtokosát pénzbüntetéssel bünteti, s ha azt le nem fizeti, az illetőt letartóztatja; ez a letartóztatás kihágás esetében hat hétig, büntett vagy vétség esetén hat hónapig tarthat, de minden esetben azonnal meg kell szüntetni, ha az illető egyén a tárgyat kiadja. A letartóztatásra ez esetben tehát csak a bíróság jogosult.

Ábrahám árendás, mikor a csendőrrjárőr nála megjelent, kijelentette, hogy P. Jánosé nála volt tegnap este és kérte őt, hogy két gyűrűt vegyen meg tőle. Ő kijelentette, hogy holnapután bemegy a városba, ott a két gyűrűt megbecsületesi és ha azok igazi aranyból vannak, akkor hajlandó megvenni. Előadta, hogy a gyűrűk nem olyan nagy értékűek, hogy azok ne lehetnének P.-ék tulajdonai és ő gyanútlanul vette át azokat, mert az aszozyn azt mondta, hogy azért akarja eladni, mert sűrűsen pénzre volna szükségük, fizetni kell az ügyvédnek, aki már ellenük végrehajtást is kért. A járőr mindenesetre kijelentette az árendásnak, hogy ő a két gyűrűt őrizetbe veszi, mert afelett, hogy a megszerzés körülménye nem gyanús-e, csak a bíróság dönthet és amennyiben öreá semmiféle gyanu nem eshetik, abban az esetben is ezek a gyűrűk a lopásnak fontos bizonyítékai. Az árendás kijelentette, hogy az óra nála nincs és felajánlotta a házkutatás megtartását is. Az óra így sem került elő.

A járőr ekkor méginkább abban a hitben volt, hogy az a csomag, amelyet előző nap P.-ék feladtak Vásárhelyre fuknak czimezve, ezzel az ügyvel összefüggésben állhat és minden esetben gondoskodni kell róla, hogy az a csomag a hatóság kezére kerüljön abból a czélból, hogy megvizsgáltsák, nincs-e a csomagban az óra is.

Itt azonban már nagy nehézséggel áll a járőr szemben.

A B. P. 171. §-a megengedi, hogy levelek, táviratok és egyéb postai küldemények is lefoglalhatók, azonban a B. P. 178. §-a szerint:

„Az ilyen tárgynak lefoglalását a vizsgálóbíró vagy a járásbíró az illető pósta-távíró vagy távbeszélő hivatalhoz, szállító vagy fuvarozó intézethez címzett írott határozatban vagy távirattal, illetve távbeszélővel rendelheti el és kimondja ez a §., hogy balaszthatlan szükség esetében ezt a lefoglalást *csakis és egyedül* a kir. ügyészség rendelheti el, tehát sürgős esetekben is csak a kir. ügyészség rendelkezhetik, még a rendőri hatóság se. Ezért a szolg. ut. 127. §-a egyenesen megtiltja a csendőrnek, hogy postai küldeményeket lefoglaljon, hanem ilyen esetekben a csendőrnek a kir. ügyészséghez vagy járásbírósi ügyben a járásbíróshoz kell fordulnia.

Ennek az az oka, hogy a levél- és postai titkot a törvény szigorúan meg akarja óvni és miután itt ki van zárva, hogy a pósta-intézet az illető tárgyat elrejttesse vagy eltitkolja a batóság elől, nem olyan nagyon sürgős az intézkedés, mintha valamely magánegyénről volna szó, akinél házkutatást kell tartani s aki addig, míg a bírói határozat megérkezik, azt meghiusíthatja.

JUSZKO. 1912.
ÜSZKÜDAR.

A Törökországi földrengés színteréről. — Kimizsmi tartalékos katonák.

Magától értetődik azonban, hogy megtörtlénhetik az, hogy a pósta kiadja az illető tárgyat a czimzettnek. Ezt megelőzendő, a csendőrség mindenesetre megtegye azt, hogy az illető póstabivatalt é tesiti róla, hogy ő lefoglalás végett jelentést tett az ügyészségnek vagy a bíróságnak. A pósta közhivatal lévén, hivatalos kötelessége a csendőr figyelmeztetését figyelembe venni. A járőr tehát távbeszélőn nyomban összeköttetést keresett a kir. ügyészséggel, egyuttal pedig sürgönyileg értesítette úgy a feladó, mint a czimzett póstabivatalt, hogy a P. Jánostól P. József czimére küldött csomagot ne adja ki.

Mi történik tehát ezzel a csomaggal? A Bp. 185. § a szerint ezt a csomagot csak a vizsgálóbíró veheti át, vagy a kir. ügyészségnek vagy a bíróságnak erre a czélra kiküldött tagja. Az átvétel a postán jegyzőkönyv mellett történik. A felbontás a vizsgálóbíró vagy a megkeresett járásbíró hivatalos helyiségében megy végbe és arra a czimzett és a feladó lehetőleg megidézendő. A felbontás két tanu jelenlétében történik és arról jegyzőkönyv vétetik fel. Ami az ügyben bizonyítékul szolgál, azt a vizsgálóbíró megtartja és lefoglalja, ami pedig felesleges, azt visszaadja annak, a it illet.

A P. Jánosné által feladott csomagot a kir. törvényszék vizsgálóbírája kapta kézhez a vásárhelyi póstabivataltól s annak felbontása után megállapított, hogy abban egy öltözet férőruha, egy ezüst óra és egy levél volt, amelyben az asszony a fiának azt írja, hogy a rubát kijavítva visszaküldi és ajándékba küld egy órát, amelyre vonatkozólag figyelmezteti a fiát, hogy azt jól tegye el és ha akárki kérdezősködik, hogy kapott-e egy órát, akkor azt mondja, hogy nem kapott bazulról semmit. Ezzel már most alapos a gyanu, hogy a lopást csak a P. János fia követhette el és hogy az anya orzgasza.

Itt azonban még egy kérdés merül fel.

A vizsgálóbíró lefoglalja a levelet és az órát. A csendőrrészeknek azonban szüksége van az órára a károsnál leendő felmutatás végett és a levélre is, hogy megállapítsa, hogy az kinek a kezétől ered?

Sőllebet tehát a bíróság már elrendelte ennek a lefoglalását a nyomozás céljaira, azt ba szükséges mindig ki fogja adni a csendőrségnek. Tebát, ha a nyomozás során postai küldeménynek a lefoglalása merül fel s ilyen a fenti módon foganatosítottuk, akkor a csendőrrészek a vizsgálóbírónál érdeklődjék a lefoglalás, illetve felbontás eredménye iránt és a bizonyítékul szolgálható tárgyakat a nyomozás céljára kérje ki. És azokat meg is fogja kapni.

(Folyt. köv.)

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Muczuhitó tennó.

Japánország történelme azt tanítja, hogy ez ősi birodalom császárságát s most is uralkodó dinasztiáját Jimnu tennó alapította 660 évvel Krisztus születése előtt. Ő volt az első japán császár, az első tennó. E jóval több, mint harmadfélezer esztendő óta kevés oly császára volt a Felkelő Nap birodalmának, kinek egyéniségét, történelmi jelentőségét, egy sorba lehetett volna állítani azal ki őt világrész figyelmét vonta uralkodói tetteire: Muczuhitó tennóval, ki most tért meg őseihez. A japán császár czime tennó, külügyi vonatkozásban kotei és semmi esetre sem mikado. Ezzel a poétikus hangzású czimmal (ez a szó annyit jelent, mint «fényes kapu»)

csak az idegenek szokták felruházni minden igaz alap nélkül. Muczuhitó tennóra abban az évben szállta trón, mely nekünk is nagyjelentőségű: 1867-ben. Ez időtől fogva két nagy háborúban vezette nemzetét. Az egyikben legyőzte az ázsiai koloszust, Kbinát, a másikkban legyőzte Oroszországot, győztesen mérve össze fegyverét a világ leghatalmasabbnak hitt urával, ki negyedsfél millió katonának parancsolt s kinek csak magának annyi család uradalma van, hogy belefért volna az egész akkori Japánország.

Trónfoglalása előtt atyja, Komei tennó uralkodott, jobban mondva: élt fejedelmi álomvilágába zárkózottan a tennók régi székhelyén, Kiotó városában. Helyette és elődjei helyett a tizenkettedik század óta a papi fejedelmek, a sógnok voltak urai Japánnak. Kiotói rabságában tartva az igazi császárt, a tennót, kinek volt része fényben, gazdagságban, vallásos tiszteletben, csak egyhen nem lehetett része: hogy legyen saját akarata. Negyvenöt évvel ezelőtt, 1867 február 13-ikán halt meg Komei tennó s ekkor következett el hirtelen és váratlanul az az időszak, mely a Felkelő Nap országát középkorias ázsiai monarchiából európai értelemben vett modern birodalommal alakulni látta. Megjelent a színen Muczuhitó tennó, s a hatalmas gyermeknek, mikor egy évvel utóbb, 1868 tavaszán tényleg elfoglalta a trónt (Muczuhitó 1852 november 3-án született, tizenhatodfél éves volt), az volt az első tette, hogy egy rövid belső háború után megbuktatta a soguni méltóságot, mely bitorolni akarta a császári hatalmat ő helyette is. Nagyon jó tanácsadói lehettek. S a nap királynőjének ivadéka leszállt aranyos ketreczéből, az emberek közé keveredett és modern uralkodóvá lett. Hol az a regény, melyben izgatóbb érdekességgel követik egymást az események, mint Japán újkori történetében?

E század első évében megjelent egy könyv, mely érdekesen világítja meg az átalakulás történetét. Szerzője M. van Brandt, Poroszországnak, majd az észak-német államszövetségnek; utóbb a német birodalomnak bosszú éveken át konzuli, majd diplomáciai képviselője Japánban, utóbb Kbinában is. Ez a német diplomata nagyon befolyásos úr lehetett Muczuhitó tennó Tókióba áthelyezett udvaránál, mert — nyilván az ő tanácsaira — nemcsak az új udvartartást rendezték be egészen porosz mintára, (von Mohl porosz kamarás volt a főszertartás mester), hanem utóbb Josi Hitó, az ifjabb korában gyöngye egészségű trónörökös mellé is német udvari orvost szerződtettek dr. Baelz tanár személyében. M. von Brandt könyvéből tudjuk meg igazán, mi volt a jelentősége Muczuhitó fellépésének s mi volt Japánország azelőtt, a sógunok idejében. Muczuhitó atyja, vagyis inkább nevében a sógun, a hatvanas évek elején még ily rendeletet adott ki népének az európai betolakodókról: «A törvényeket semmibe se veszik, a társadalmi kötelek meglazultak; az országot belül az inség nyomasztja, kívülről pedig a dölyfös barbárok öt törzsének (értad: angoloknak, francziáknak, németeknek amerikaiaknak, hollandusoknak) bántalmi érik és megsemmisítéssel fenyegetik. Császári országglásunk főtörekvése az undok barbárok letiprása legyen; hadsereget fogunk teremteni és megrendezabályozni őket.»

Miként Kbinában, ép úgy Japánban is kereszténygyűlölettel párosult akkor az idegenek gyűlölete. 1867-ben, mikor az öreg tennó meghalt, megkezdődött a keresztények ildözése s fokozott erővel újult ki 1868-ban, Muczuhitó tulajdonképen való trónfoglalásakor. Az ifjú császár még nem tudott úrrá lenni a nép szenvedel-

mén, tanácsadói pedig, megrettenve az eseményektől, szigorú vizsgálatot rendeltek el nevében «a keresztények gonosz felekezete» ellen, a főbket kivégezték, a többieket kiűzték az országból, vagy kényszermunkára ítélték, a bennszülött keresztények jelentékeny részét pedig éjnek idején megrohanták és fogságba hurczolták. S az ifjú Muczuhto császár első kormányrendeleteinek egyikeben, mely 1868 május 9-ikén jelent meg s a melyet Brandt szószerint reprodukál könyvében, még ez áll: «Ámbátor a háború kitérése következtében kénytelenek voltunk barátságos viszonyba lépni az idegenekkel, az ország legfontosabb törvénye mégis csak az, mely a barbárok elűzéséről szól. A gyűlöletes barbárok mind vakmerőbbé válnak s teméntelenek a bizonyítékai orczátlan magukviseletének. Legyetek nagyon óvatosak, ha dolgokat akad velük, de ha az idegen vadak törvényteleneségre vetemednek, vágjátok le őket».

A tizenhatodféleves császár bizonyára nem volt még végképen tisztában civilizátori rendeltetésével. De a kiotói hatások lassan-lassan eloszlottak lelkéről s uralkodása egyértelművé lett a civilizáció uralmával. Negyvennégy évig ült Japán trónján s országa ez idő alatt egy évezredet haladt. A kis ázsiai szigetországból a világ egyik legutalmasabb, tisztelt birodalma lett.

KÉPEINKHEZ.

A törökországi földrengés szinteréről.

A baj, a szerencsétlenség sohse jár egyedül!

A már régi idő óta beteg embernek nevezett Törökország előtt bizonyára ismeretes eme szállóigének nem ok nélküli jelentősége, mert hiszen hosszú századok óta soha sem volt bajok nélkül. Most is, hogy csak a fontosabbakat említsük, még folyamatban van az Olaszország részéről kezdeményezett háborús megtámadtatása, s már nemcsak a különálló Tripolisz elvesztésével. hanem az anyaország területi épségének megsértésével is fenyegeti.

Már maga ez a jóval erősebb ellenféllel folytatott háború is súlyos gondokat okoz Törökországnak, de még súlyosabbá teszi ezt az a bábeli zürzavar, ami a macedóniai albánok folytonos és fokozódó lázongásából és magában a török nép között is különféle okokból származó belviszálykodásból támadt.

De a sors még ezt az emberi ellenségek által okozott kellemetlenséget se elégelte meg, ráadásul még a természet sujtoló öklét is rászabadította a külső és belső ellenségek ellen is védekezni alig tudó török nemzetre. Megmozdult a föld alattuk és épen a birodalom kulcsát, az egyik közeli számunkban ismertetett Dardanellák vidékét döntötte romba a katasztrófális földrengés, a halottak és sebesültek ezreit hagyván maga után és több mint hatvanezer embert tett hajléktalanná.

Rommá lett a Dardanollák egyik főerőssége: a virágzó Gallipoli s a magyar történelemben is sokat emlegetett Rodostó s még sok más község és város a Dardanellák vidékén, melyek közül talán legrosszabbul járt a két hegy között fekvő Myriofilos város, amennyiben a földrengés következtében összetolódó hegyek valósággal összeréselték.

Tektonikus természetű volt ez is, mint a múlt évi, Keckskömét és környékét fenyegető földrengés, de végeredményében sokkal súlyosabb természetű annál, mert egyes helyeken a forrásokat és kutakat betömte, más helyeken pedig szétrapesztve a föld kőrgét újkat és pe-

dig forró vizű és égő petroleum forrásokat nyitott, a mely utóbbiak lobogva égő lángját szította és helyesgről-helyesgre vitte a földrengés nyomán támadt rendkívül erős szélvihar. A forró vizű források vizei Gallipoliban a kikötőhidakat is elpusztította, Gámf és Hóra városok között pedig a tenger egész partja lángokban állott, úgy, hogy a tenger vize olyan volt az egész part mentén, mintha felforralták volna. Mindenütt az éhség és szomjúság kinozta a hajléktalannal maradt lakosságot, mert a hajók a nagy szélvihar és a forró víz miatt nem is közeledhettek a partokhoz.

A művelt világ általános részvéte fordul most a megpróbáltatások egész sora által sujtott török nemzet felé. S bizonyára nem fognak késlekedni az anyagi segítséggel sem, a melyre a mindenétől megfosztott s az ismétlődő földrengés miatti félelmében szabad ég alatt tanyázó sorsujtott lakosság nagyon is rászorult.

HIREK.

Gyászhir. A budapesti csendőrtiszti társadalomnak egy közkedveltségű tagja dőlt ki az élők sorából. Stolzenberg János csendőrfőszámtanácsos neje szül. Jánossy Polixéna úrnő, élete virágában, 1912. augusztus 14-én, hosszas szenvedés után, 48 éves korában, boldog házasságának 32-ik évében jobblétre szenderült. A végüliszteségen amely a budai farkasréti temető halottasházából augusztus 16-án délután fél négy óraker ment végbe, a Budapesten állomásozó csendőrúsztikar, postupici Koska Páles. és kir. vezérőrnagy, csendőrségi felügyelő-helyettes vezetésével és a belügyminisztérium és ennek számvonóságának tisztviselői kara, élén hindi Szabó László ministeri tanácsossal és Szaploneczay Mihály számvonósági igazgatóval, valamint a budapesti csendőr altiszti kar testületileg részt vett. Áldás emlékére!

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára újabban a következő adományok folytak be. Szammer Imre székesfehérvári papirkereskedőtől 15 K 77 f. Molnár József horti lakóstól 10 K. Ezen újabb adományokkal az alap vagyona 27.753 K 65 f.-re emelkedett.

Megtámadott csendőrök. Vadász Mihály, Szaboles megye ujfehertői őrsbeli csendőr cz. őrmestert augusztus hó 10-én éjjel fél 12 óraker Ujfehertő községben, szolgálaton kívül, Szabó József, Varga Miklós, Márton Ferencz, Ferenczi János, Finta Sándor és Uri Sándor ottani lakosok, botokkal és késekkel megtámadták s rajta késszurásokkal 8 nap alatt gyógyuló sérüléseket ejtettek. Vadász csendőr cz. őrmester támadói ellen kardot használva, Szabó Józsefet súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. Bézi Imre, Szatmár megye mátészalkai őrsbeli csendőrt augusztus 11-én éjjel 12 óraker, ugyan-csak szolgálaton kívül, Nagy Ferencz és eddig ismeretlen két társa orvul megtámadta s homlokán késszurással 3 nap alatt gyógyuló sérülést okoztak. A támadók közül ketten a csendőr kardpengéjének megragadása folytán, kezükön 8 uapon belül gyógyuló sérülést szenvedtek.

Kérelem. Majzlinger László, Borsod megye mezőkövesdi őrsbeli nős csendőr cz. őrmester kéri ugyanoly rendfokozatban levő bajtársai közül azokat, kik magukat vele kölcsönösen áthelyeztetni hajlandók volnának, hogy vele ez ügyben levélileg mielőbb érintkezésbe lépjenek. Germán Manó, Szilágy megye halmosdi őrsbeli csendőr kéri Argyelán János és Usurel Lázár csendőröket, hogy czimüket vele mielőbb tudassák.

Honvédelem. Sárói Szabó László, a m. kir. honvédelmi minisztériumba beosztott honvédőrnagy az 1912 február havában a budapesti Népszerű Főiskolai Tanfolyamon (Szabad Égyetem) 232 vetített képnek bemutatásával 5 igen érdekes népszerű ismertető előadást tartott a honvédelem ügyéről, mely előadásokat most elbeszélő modorban egy könyvecskebe gyűjtötte össze s azt, minthogy annak olvasása nemcsak minden, a közügyek iránt érdeklődő minden polgár, de különösen minden hivatasos tiszt részére haszonnal és érdeklődéssel jár, megrendelésre ajánlja. A könyvecske melynek tartalma röviden alább következik, 1912 szeptember hó végéig megrendelhető a szerzőnél, Budapest, I., Mátyóki-út 14. szám alatt 3 koronáért, azután pedig minden könyvkereskedésben 4 koronáért. A szerzőnél megrendelt könyvek **szeptember hó végén** kerülnek szétküldés alá s áruk a könyvhöz csatolt postautalványon lesz szerzőnek megküldendő. A könyvecske rövid tartalma a következő:

I. Előadás. Bevezetés. Az örök béke nemes eszméjének megvalósítása felé mindenkinek törekednie kell, de a báborúk ma még elkerülhetetlenek. Nagy államférfiaknak, katonáknak, tudósoknak és íróknak nézete a béke és báború kérdéséről. Az újkori báborúk sikerének tényezői. A honvédelem ügye iránt való érdeklődés külföldön és nálunk. **II. előadás.** Az ifjuságnak a honvédelmi hivatásra való előkészítése a törvényeszerű katonai szolgálatot megelőző időben, a külföldön és nálunk. Testnevelés; szellemfejlesztés; tájékoztatás honvédelmi és katonai kérdések felől, szakszerű előkészítés. A katonák szerepe a nép millióinak testi nevelésében. **III. előadás.** A honvédelmi rendszereknek rövid fejlődéstörténete. A barcz módja hajdan és ma. Régi és újkori fegyverek és várak. A mi védőrendszerünknek. fegyvereserőnk szervezetének és felszerelésének rövid ismertetése. **IV. előadás.** Csapatkiképzés. A kaszárnya mint népnevelő intézet és népiskola. Tisztképzés. A modern katonatiszt hivatása és munkássága. A katonatiszti életpálya. **V. előadás.** A hadsereg felkészülődése a háborúra. A tudomány és technika vívmányainak alkalmazása a badrakelt segregnél. Vázlatos tájékoztatás valamely napjainkban vívott báborúnak leoljárásáról.

KÜLÖNFÉLÉK.

Páratlan egyesület. Talán az egész világon nincs párja a Le Mansi kalapkészítők egyesületének. Régentén nagyon virágzott a kalapkészítési ipar Franciaország egyik megyéjében, Sartbeban, úgy, hogy a környéken számos gyárat alapítottak. Idők múltán ezek a gyárok beszüntették az üzemet, de a kalaposok egyesülete még most is fennáll. Ezt az egyesületet 1848-ban ala-

pitották, 1866-ban tagok hiányában feloszlatták, azonban 1871-ben újra életrekellették a jó kalaposok. Azóta egyik tag a másik után hagyta itt ezt a hitvány sárgolyót, úgy, hogy 1903 óta sak egyetlen tag képviseli az egyesületet, a ki egy személyben pénztáros, könyvelő, elnök és tag. A sok tisztséggel felruházott Leroy ur azóta is pontosan fizeti az 50 centime heti tagsági díját és a mint a lelkiismeretesen vezetett könyvek-ből kitünik: a «társaság» vagyona jelenleg 2500 frank. A legsudálatosabb azonban az, hogy mindeddig egy centimet sem fizetett ki a társaság sem sztrájkra, sem betegsegélyzésre; jóllehet az egyesület megtestesítője, Leroy ur a hetvenhatodik évét tapossa.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad. levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Erdélyi csendőr. 1. Felsőfolyamodvánnyal; valószínűleg beszámítják. 2. Nem.

K. őrmester. Még nincs intézkedés. Az illetők csak kérelmezzeik áthelyezésüket, az illetékes minisztériumok majd döntést hoznak.

1111. 1. és 2. Ez évben nem állittatik fel. 3. Nem.

K. F. cz. őrn. A kérvény bélyegköteles.

Sz. M. Az illető egyház szabályaitól függ.

48. Csak a jelvényes járőrzetűnek jár.

Államiak. Igen — legközelebb.

Szöke. Ha jelentkezik és a feltételeknek megfelel, lehet hogy áthelyezik.

G. Gy. őrszt. 1. Mindig a legutóbbi állás nyugdíjszabályai mérvadóak. 2. 3évi szolgálat után. 3. Igen, a feltételek közé-tétek.

K. J. 1884. Az eset részletes ismerete nélkül nem adhatunk véleményt.

Lovascsendőr. 1. Igen. 2. Mint próbaidős rendőr 6 hóig 800 K. Ha a vizagát sikerrel letette, évi 1000 K fizetés, 400 K lakpénz, 120 K ruhapénz. Lovas van elég, ha tebát átveszik, addig, míg sorra kerül, gyalogszolgálatot teljesít.

M. őrmester. Sajnos dolog, hogy megtörtént, elég büntetés rá nézve, hogy 2 hónapig nyomta az ágyat, s valószínűleg a kerületi parancsnokság sem hagyta szó nélkül a dolgot; méltányos, hogy mi ne bántuk szegényt.

Aranyostorda. Nem köteles, csak az esetleges különbözötet. **Havas csendőr.** A lopott sa értéke bir ez ügyben döntő befolyással, mit azonban megirni cmlulasztott. Nem adhatunk tehát véleményt.

H. őrsvezető ez. őrmester. Bravuros eredmény stb. hosszadalmas czím alatt beküldött, de nagyon is tultengő képzelődéssel megirt valódi esete nem közölhető. A nyomozás eljoe ugyesen kezdődik és ugyanugy folytatódik is, de már a czigányok elfogásánál mérfoldes léptekkel halad, vagyis nagyon elviti a sulkyot.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és elepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körút 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadnunk betéteket takarékpénztári könyvecskeire. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkönél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbétét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóli, 5½% (öt és féli) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegek nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzalofoo biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequok beszerzését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértetett:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Szentkereszti György, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, 18 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint alárendeltjeinek vezetése, nevelése, oktatása és fegyelmezése körül mindenkor kiváló eredménnyel s lankadatlan szorgalommal kifejtett működéséért!

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur a folyó évi 67,993/16. és 68,002/16. számú rendeleteivel a Török Ferencz- és csendőrségi jutalmazási alapokból az alább megnevezett csendőrlégénységnek agusztus 18-án, mint az Ő császári és apostoli királyi Felségének legmagasabb születése napján kifizetendő alábbi jutalomdíjakat adományozta:

I. A Török Ferencz-féle jutalmazási alapból:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Réti Károly csendőr 100, Albert János örmester 60, Mohai István örsvezető cz. örmester, Andone János és Crisán János csendőrök 40—40, László Imre örsvezető cz. örmester, Szilasi Sándor csendőr, Kalapos Pál örsvezető cz. örmester, Ursucz Szilárd csendőr, Miklós György és Végh József örsvezető cz. örmesterek, Butyunka Sándor csendőr és Hegedüs Imre örsvezető cz. örmester 30—30 korona;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Demeter Ferencz örsvezető cz. örmester, Konnert János csendőr cz. örmester, Kopacz Gergely csendőr 40—40, Sorbán Ottó csendőr, Szabó Márton II. örsvezető cz. örmester, Áfra Ferencz, Arsenov Dusan csendőrök, Fülöp Ferencz csendőr cz. örmester, Polcsán István és Zeller István csendőrök 30—30 korona;

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Papp Tivadar I. csendőr cz. örmester 100, Szabó Imre és Hahn József csendőrök 90—90, Csik János I. örsvezető cz. örmester 80, Cserős Károly csendőr 60, Bruder József, Czéh József csendőrök, Lakatos Sámuel és Ferge Imre csendőr cz. örmesterek, Szabó József III. örsvezető cz. örmester, Leiten Henrik csendőr és Csaba Ákos örsvezető cz. örmester 30—30 korona;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Borógyi József csendőr cz. örmester 80, Hajas Mátyás örsvezető cz. örmester 70, Kovács István II. csendőr és Pongnác Károly csendőr cz. örmester 50—50, Roszina László örsvezető cz. örmester 40, Doros István Mihály csendőr cz. örmester, Határ Imre örsvezető cz. örmester, Istók István csendőr, Kocsis Sámuel csendőr cz.

örmester és Nagy István II. örsvezető cz. örmester 30—30 korona;

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Valasek Alajos csendőr 40, Csémi Lajos és Zsigó József csendőr cz. örmesterek, Both István, Fábrián Ágoston és Bors Simon csendőrök, Bellobrád István örsvezető cz. örmester, Szalai Sándor II. és Tárnok Pál csendőrök 30—30 korona;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Csiszár István csendőr cz. örmester 30 korona;

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Sárig Antal csendőr 40, Turóczy József, Kovács Ádám, Tók Mózes, Izsák János, Nagy József és Tamás Tamás csendőrök, Ambrus István örsvezető cz. örmester és Kegyes Gábor csendőr cz. örmester 30—30 korona;

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Pleskó Pál örsvezető cz. örmester 70, Pándi József örsvezető cz. örmester 40, Basa Gábor csendőr, Csáki Lajos örmester, Fodor János csendőr, Balogh István örsvezető cz. örmester, Bándli József csendőr cz. örmester, Kelemen Lajos és Stefanovics András csendőrök és Koczka Kálmán örmester 30—30 korona; mindössze 2860 korona.

II. A m. kir. és m. kir. horvát-szlavon csendőrségi jutalmazási alapból:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Tóth János örsvezető cz. örmester 50, Opris József csendőr 40, Farkas Sándor örsvezető cz. örmester 30, Mester János, Szegedi Márton, Muresán György csendőrök, Elekos József csendőr cz. örmester, Bíró Mihály csendőr, Kadra Miklós örsvezető cz. örmester, Fábrián András csendőr cz. örmester, Kovács Péter örsvezető cz. örmester és Bagosi Imre csendőr 20—20 korona;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Torma Vilmos csendőr cz. örmester 50, Gyukics Ferencz örsvezető cz. örmester, Horváth István IV., Piró Emilián, Darvas Jeremiás, Papp András I., Buzuleciu Győző, Remete Mátyás csendőrök, Biliczki János csendőr cz. örmester és Kiss József II. örsvezető cz. örmester 20—20 korona;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Joó Sámuel csendőr 60, Arany László csendőr és Subics István örsvezető cz. örmester 30—30, Thoma Márton örsvezető cz. örmester, Schreiner Márton csendőr, Péczeli János csendőr cz. örmester, Mikó Lajos, Puskás Mihály, Ágoston János csendőrök, Megyeri Antal csendőr cz. örmester, Cattanzaro Károly csendőr cz. örmester és Gyuricza Mátyás csendőr 20—20 korona;

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Öri József csendőr, Dovecz Sámuel csendőr cz. örmester, Tamba Miklós, Csik Ferencz örsvezető cz. örmester, Mátyás Pál csendőr cz. örmester, Babia László örsvezető cz. örmester, Illyés András csendőr cz. örmester, Papp Dániel, Varga János csendőrök, Meeséri Bertalan örsvezető cz. örmester és Gyűjtő József csendőr cz. örmester 20—20 korona;

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Majer János csendőr, Mezei Péter járőrmester, Petróvics József, Varga Lajos, Kankovszky István és Krakovicz József csendőrök 20—20 korona;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kukorelli György csendőr, Bodlak Lajos csendőr ez. őrmester, Vámos József őrsvezető ez. őrmester, Varga Pál és Németh József csendőr ez. őrmesterek 20—20 korona;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Kalló János és Müller Mihály őrsvezető ez. őrmesterek, Rózsa Antal csendőr ez. őrmester, Mike Gáspár csendőr, Szvoboda Antal őrsvezető ez. őrmester 20—20 korona;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Benedek József, Mizger Antal csendőrök, Kudor András, V. Varga Miklós, Szilágyi Endre csendőr ez. őrmesterek és Szalai Kálmán csendőr 20—20 korona;

a m. kir. horv.-szlav. csendőrpáncsnokság állományában:

Sašić János őrsvezető ez. őrmester, Starčević Vincze csendőr ez. őrmester 30—30, Vrkljan Miklós, Kosanović Simon és Bistrovic István őrsvezető ez. őrmesterek 20—20 korona; összesen 1610 korona.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur az 1912. évi 80,506/III—1. számú rendeletével, a határszéeli állatcserépészeti megakadályozása körül kifejtett buzgó és eredményes szolgálatuk elismeréséül Nagy Sándor őrmestereknek 10, Barcsa József és Lukács Mihály csendőröknek, mindhárman a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában, 8—8 koronából álló pénzjutalmat engedélyezett.

Előléptettek:

1912 augusztus hó 1-ével:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Tóth Kálmán, Erős Miklós, Tegző Ferenc, Balek István, Nagy Vendel, Kozma Mihály, Lörincz Gyula, Cziklédi Imre, Kész József, Diós István, Zsoldos József Pál Mihály, Turcsa Lukács, Sárközi József, Tóth Bálint és Jakab József csendőr ez. őrmesterek őrsvezető ez. őrmesterekké;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Fodor Péter őrsvezető ez. őrmester őrmesterré, míg Bartha Mózes, Kosztin József, Kudor András, Bokor István és Kékel Rezső csendőr ez. őrmesterek őrsvezető ez. őrmesterekké.

Katonai szolgálati jel:

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kész József őrsvezető ez. őrmester, 1912 június hó 4-én, Király József csendőr ez. őrmester 1912. évi június hó 20-án;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Mizsei Pál csendőr ez. őrmester, 1912. évi augusztus hó 1-én.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Sárközi Károly, Rudványi Sándor, Almási János, Szilágyi Imre, Feldheim Ábrahám, Lévai Mátyás, Lecs György, Borbély Márton, Bartha József, Molnár István, Köllő Péter, Agud Miklós, Oláh József, Rák Mihály, Bikai András, Lakatos Péter, Mészáros János, Ujvári Bálint, Fehér Lajos és Tóth Vendel csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Mondovics Imre, Pósa Sándor őrsvezető ez. őrmesterek, Engel Mihály, Balázs György, Urbán Imre, Dénes Balázs, Pápai István és Tanka Bálint csendőrök 3—3 darab, Pap Lohel járásőrmester, D. Nagy József őrsvezető ez. őrmester, Herczeg Imre, Atyánszki Mihály csendőr ez. őrmesterek, Király János, Zelei Mihály, Oláh János és Varga Sándor csendőrök 1—1 darab 10 koronás arany lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Házasságra lépett:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Juhász János őrsvezető ez. őrmester Bárány Máriaival, 1912 július 22-én Csanádapotán.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
taltal nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

Honvédelmi miniszter ur öngyarméltósága által 5242/912. sz. a. rendszerezett ujjfajta sapkák, nemkülönb az összes felszerelési cikkek, nyári szürke és fehér czérnakegtyűk raktárunkon a legjutányosabb árban kaphatók.